

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я І ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного виховання,
здоров'я і туризму

_____ М.В. Маліков

“ ____ ” _____ 2020 р.

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ бакалаврів _____
(назва освітнього ступеня)

спеціальності __017 «Фізична культура і спорт» _
(шифр, назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Фізичне виховання»
(назва)

Укладач /Укладачі _ Соколова О.В., доцент кафедри ТМФКіС, к.н.фіз.вих.,_
(ІПБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри ТМФКіС

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2020 р.

Завідувач кафедри ТМФКіС

_____ А.П. Конох _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Факультету фізичного виховання,
здоров'я і туризму

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2020 р.

Голова науково-методичної ради
факультету фізичного виховання,
здоров'я і туризму

_____ В.М. Фаворитов _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань Освіта / Педагогіка (шифр і назва)	нормативна	
Розділів 2	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 150		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 9,6	освітньо-професійна програма «Фізичне виховання» (шифр і назва)	28 год.	6 год.
		Практичні	
	28 год.	4 год.	
	Самостійна робота		
	94 год.	4 год.	
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Вид підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання дітей дошкільного віку» є формування компетентностей щодо професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання дошкільників, оволодіти майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури в дошкільному навчальному закладі.

Підготовка фахівців з фізичного виховання дітей дошкільного віку є одним із найважливіших чинників політики української держави, що веде до створення позитивних умов для саморозгортання соціального організму країни.

Знання з дисципліни є необхідною умовою ефективного рішення завдань залучення до фізичної культури дітей дошкільного віку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Фізичне виховання дітей дошкільного віку» є:

- ознайомитись із законодавчими актами України про систему організації фізичної культури дітей ДНЗ;
- ознайомитися зі структурою і змістом навчального процесу в ДНЗ, з особливостями роботи інструктора фізичної культури;
- оволодіти методиками обстеження показників здоров'я дітей дошкільного віку;
- навчитися використовувати найбільш ефективні методи оцінки стану здоров'я дітей дошкільного віку;

- набути досвіду складання карти здоров'я дитини;
- ознайомитися з кращим педагогічним досвідом ДНЗ України, апробувати власні надбання щодо оцінки показників здоров'я дітей дошкільного віку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**: *Соціально-особистісні компетенції*: підготовленість до самостійного виконання конкретних видів діяльності, уміння вирішувати типові професійні завдання і оцінювати результати своєї праці, здатність самостійно набувати нових знань і умінь за фахом. Креативність, здатність до системного мислення із застосуванням інформаційних технологій. Адаптивність і комунікабельність в інформаційно-освітньому просторі. Здатність розвивати когнітивні новоутворення, що дадуть змогу спиратися в майбутній професійній діяльності на кращі культурно-історичні здобутки теорії й методики фізичного виховання, теорії і методики обраного виду спорту, психологічної та педагогічної наук. *Загальнонаукові компетенції*: здатність до самостійного вивчення нових методів дослідження, до зміни наукового та науково-виробничого профілю професійної діяльності. Здатність використовувати на практиці вміння та навички в організації дослідних та проектних робіт, керуванні колективом. Здатність використовувати на практиці вміння та навички в організації дослідних та проектних робіт, керуванні колективом. Базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння загально-професійних дисциплін. *Загально-професійні компетенції*: здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії і методики фізичного виховання для теоретичного освоєння і рішення практичних завдань із застосуванням інформаційних технологій. Знати можливості сучасних комп'ютерно-діагностичних програм які використовуються для контролю за навчально-виховним процесом з фізичного виховання та рівнем фізичної підготовленості. Здатність проявляти аналітичні й технологічні вміння. Готовність до здійснення педагогічного оволодіння управлінськими навичками у професійній сфері. Здатність володіти знаннями основ виробничих відносин і принципами управління з урахуванням спортивних, оздоровчих, технічних, фінансових та людських факторів. Здатність демонструвати навички роботи в науковому колективі, створювати нові ідеї. Готовність до проектування та реалізації навчально-виховного й тренувального процесу в спортивних колективах, здатність до рефлексії, самоконтролю та корекції процесу й результату професійної діяльності. *Спеціалізовано-професійні компетенції*: здатність вільно орієнтуватися в питаннях професійної діяльності викладачів вищої школи; здійснювати всі види діяльності викладача вищого навчального закладу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- роль, функції та сутність лікарсько-педагогічного контролю за організацією фізичного виховання у ДНЗ;
- основні напрямки контролю за фізичним вихованням у ДНЗ;
- організацію контролю за фізичним розвитком, фізичною підготовленістю та руховою діяльністю дітей дошкільного віку;
- методики оцінки фізичного стану дитини під час виконання фізичних вправ;
- критерії обстеження рівню розвитку основних рухів у дошкільників різних вікових груп;
- методику хронометражу, побудови фізіологічної кривої;
- методику визначення індивідуальних навантажень за допомогою дозованих навантажень.

вміти:

- застосовувати набуті знання в майбутній педагогічній діяльності
- здійснювати всі види робіт інструктора з фізичної культури
- володіти вміннями оцінки показників фізичного стану дитини
- вміти визначити рівень здоров'я дитини;
- користуватися спеціальною та науково-методичною літературою з питань курсу;
- добирати тести для оцінки фізичної підготовленості дошкільників різних вікових груп;
- проводити заходи лікарсько-педагогічного контролю;
- володіти методикою побудови фізіологічної кривої, хронометражу;
- володіти на практиці методикою оцінки розвитку основних рухів у дошкільників різних вікових груп;
- написати план-конспект тематичного заняття з батьками з питань фізичної культури;
- складати перспективний, календарний плани.

Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Фізичне виховання дітей дошкільного віку» входить до складу дисциплін підготовки магістрів 1 року навчання за спеціальністю «Фізичне виховання». Вона пов'язана з вивченням таких дисциплін навчального плану як: інноваційні технології у фізичній культурі спорті, спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання, теорія і методика викладання фізичного виховання у ВНЗ, організація фізичної культури і спорту в ринкових умовах, філософські аспекти фізичної культури, спорту і туризму та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Особливості обстеження фізичного стану дітей в дошкільному навчальному закладі

Тема 1. Організація та керівництво системою фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі

Особливості організації роботи з фізичного виховання дітей у дошкільному навчальному закладі. Лікарсько-педагогічний контроль за організацією фізичного виховання у дошкільному навчальному закладі. Особливості організації освітньо-оздоровлювальної діяльності в дошкільних закладах зарубіжних країн.

Тема 2. Діагностика фізичного розвитку дошкільника

Характеристика поняття «фізичний розвиток». Визначення рівня фізичного розвитку за допомогою зовнішніх ознак. Визначення рівня фізичного розвитку за антропометричними даними.

Тема 3. Методика обстеження постави та склепіння стоп у дітей

Визначення поняття «постава». Зв'язок між формуванням правильної постави та склепінням стоп. Методи обстеження постави і стану склепіння стоп у дітей.

Тема 4. Діагностика функціональних можливостей дітей дошкільного віку

Визначення поняття «функціональний стан». Методики оцінки функціонального стану (дозоване м'язове навантаження, проба Руфьє, за Круцевич Т.Ю.).

Тема 5. Оцінка фізичної підготовленості дітей дошкільного віку

Визначення поняття «фізична підготовленість». Добір тестів для оцінки рівню розвитку фізичних якостей у дошкільників різних вікових груп.

Розділ 2. Методика діагностування показників фізичного стану дітей дошкільного віку

Тема 6. Методика обстеження сформованості основних рухів у дітей дошкільного віку

Значення контролю за розвитком основних рухів дошкільників. Характеристика показників розвитку основних рухів дітей дошкільного віку. Методика обстеження ходьби. Методика обстеження бігу. Методика обстеження стрибків. Методика обстеження метання. Методика обстеження лазіння.

Тема 7. Оцінка вольових якостей у дошкільників

Оцінка наполегливості. Оцінка рішучості й упевненості в діях. Оцінка витримки. Оцінка цілеспрямованості.

Тема 8. Оцінка рівня рухової активності дошкільника

Контроль за раціональним руховим режимом. Методики обстеження рухової активності дітей.

Тема 9. Оцінка тренувально-оздоровлювального ефекту занять з фізичної культури

Зовнішні ознаки фізичного навантаження. Методика побудови фізіологічної кривої заняття. Методика хронометражу. Індивідуальний підхід у фізичному вихованні дошкільників.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем./пр./лаб.	сам. роб.			л	сем./пр./лаб.	сам. роб.	
				І.З.					І.З.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Розділ 1. Особливості обстеження фізичного стану дітей в дошкільному навчальному закладі										
Тема 1. Організація та керівництво системою фізичного виховання в дошкільному у навчальному у закладі	11	2	-	9		14	1	-	13	
Тема 2. Діагностика фізичного розвитку дошкільника	13	2	2	9		15	1	-	14	
Тема 3. Методика обстеження постави та склепіння стоп у дітей	15	2	4	9		16	1	2	13	
Тема 4. Діагностика функціональних можливостей дітей	18	4	4	10		15	1	-	14	

дошкільного віку										
Тема 5. Оцінка фізичної підготовленості дітей дошкільного віку	14	2	2	10		15	-	2	13	
Разом за розділом 1	71	12	12	47		75	4	4	67	-
Розділ 2. Методика діагностування показників фізичного стану дітей дошкільного віку										
Тема 6. Методика обстеження сформованості основних рухів у дітей дошкільного віку	20	4	4	12		19	1	2	16	
Тема 7. Оцінка вольових якостей у дошкільників	15	2	2	11		18	1	-	17	
Тема 8. Оцінка рівня рухової активності дошкільника	16	2	2	12		18	1	-	17	
Тема 9. Оцінка тренувально-оздоровлювального ефекту занять з фізичної культури	16	2	2	12		20	1	2	17	
Разом за розділом 2	79	10	10	47	12	75	4	4	67	
Усього годин	150	22	22	94	12	150	8	8	134	

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1. Особливості обстеження фізичного стану дітей в дошкільному навчальному закладі			
1	Організація та керівництво системою фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі	2	1
2	Діагностика фізичного розвитку дошкільника	2	1
3	Методика обстеження постави та склепіння стоп у дітей	2	1
4	Діагностика функціональних можливостей дітей дошкільного віку	4	1
5	Оцінка фізичної підготовленості дітей дошкільного віку	2	-
Розділ 2. Методика діагностування показників фізичного стану дітей дошкільного віку			
6	Методика обстеження сформованості основних рухів у дітей дошкільного віку	4	1
7	Оцінка вольових якостей у дошкільників	2	1
8	Оцінка рівня рухової активності дошкільника	2	1
9	Оцінка тренувально-оздоровлювального ефекту занять з фізичної культури	2	1
	Разом	22	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1. Особливості обстеження фізичного стану дітей в дошкільному навчальному закладі			
1	Організація та керівництво системою фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі	-	-
2	Діагностика фізичного розвитку дошкільника	2	-
3	Методика обстеження постави та склепіння стоп у дітей	4	2
4	Діагностика функціональних можливостей дітей дошкільного віку	4	-
5	Оцінка фізичної підготовленості дітей дошкільного віку	2	2
Розділ 2. Методика діагностування показників фізичного стану дітей дошкільного віку			
6	Методика обстеження сформованості основних рухів у дітей дошкільного віку	4	2
7	Оцінка вольових якостей у дошкільників	2	-
8	Оцінка рівня рухової активності дошкільника	2	-
9	Оцінка тренувально-оздоровлювального ефекту занять з фізичної культури	2	2
	Разом	22	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1. Особливості обстеження фізичного стану дітей в дошкільному навчальному закладі			
1	Організація та керівництво системою фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі	9	13
2	Діагностика фізичного розвитку дошкільника	9	14
3	Методика обстеження постави та склепіння стоп у дітей	9	13
4	Діагностика функціональних можливостей дітей дошкільного віку	10	14
5	Оцінка фізичної підготовленості дітей дошкільного віку	10	13
Розділ 2. Методика діагностування показників фізичного стану дітей дошкільного віку			
6	Методика обстеження сформованості основних рухів у дітей дошкільного віку	12	16
7	Оцінка вольових якостей у дошкільників	11	17
8	Оцінка рівня рухової активності дошкільника	12	17
9	Оцінка тренувально-оздоровлювального ефекту занять з фізичної культури	12	17
	Разом	94	134

Індивідуальне науково-дослідне завдання

У межах виконання індивідуального завдання студент повинен виконати наступне:
 - у вигляді презентації здійснити повне обстеження фізичного стану дитини 5-ти або 6-ти років і надати практичні рекомендації щодо його покращення.

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контролю	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
Поточний контроль				
1	Практичні заняття	8	5	40
2	Контроль самостійної роботи	8	2-3	20
				60
Підсумковий контроль				
1	Індивідуальне завдання	1	20	20
2	Залік (підсумкове тестування)	1	20	20
				100

Критерії оцінювання

Курс дисципліни «Фізичне виховання дітей дошкільного віку» розбито на 2 розділи. Кожен має ряд поточних контрольних заходів і закінчується підсумковим контролем, обов'язковим для студента. Підсумковий контроль проводиться у формі *екзамену*.

При проведенні поточного контролю оцінюються: результати тестування за розділами, виконання письмових завдань до лекційних і практичних занять під час проведення навчальних занять, виконання самостійної роботи.

Завдання до практичного заняття оцінюються максимально у 5 балів:

5 балів – практичне завдання виконано правильно; послідовна, логічна, обґрунтована відповідь на запитання завдання; вміле й вивірене формулювання висновків;

4 бали – практичне завдання виконано правильно; послідовна, логічна, обґрунтована відповідь на запитання завдання; наявність окремих несуттєвих помилок під час відповіді;

3 бали – практичне завдання містить несуттєві помилки; наявність окремих суттєвих помилок під час відповіді;

2 бали – практичне завдання містить суттєві помилки; відповідь на питання до завдання неповна;

1 бал – практичне завдання містить суттєві помилки; відповідь на питання до завдання неповна, наявність істотних помилок під час відповіді;

0 балів – практичне завдання не виконана.

Контроль самостійної роботи проводиться у формі підготовки до практичних занять, вибіркового усного опитування на початку практичного заняття або письмового експрес-опитування студентів за основними питаннями, що винесено до самостійної роботи. Теоретичні завдання з самостійної роботи оцінюються максимально від 1 до 3 балів.

Підсумковий тестовий контроль за результатами вивчення матеріалу у системі електронного забезпечення ЗНУ. Максимально оцінюється у 20 балів. Тестові завдання містять 1 правильну відповіді з наданих. Студент отримує 1 бал за кожне правильно позначене тестове завдання та 0 балів – при помилковому позначенні відповіді.

20 балів – бездоганне виконання тестового завдання за змістом, формою та обсягом. Студент вільно володіє матеріалом: показує досконале знання навчальної літератури, наводить власні міркування, робить узагальнювальні висновки, використовує знання із суміжних галузевих дисциплін, доцільно використовує матеріал при наведенні прикладів.

15 балів – студент виконує тестове завдання по суті питання, володіє матеріалом: показує знання навчальної літератури, робить узагальнювальні висновки, доцільно використовує матеріал при наведенні прикладів, проте відповідь містить неточності, порушується послідовність викладення матеріалу.

10 балів – студент виконує завдання по суті питання і загалом розбирається у матеріалі, але виконання неповне і містить неточності, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі у наведенні прикладів.

1-5 балів – студент лише загалом знає матеріал, виконання завдання неповне і неглибоке, лише частково розкриває зміст питання. Студент дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладення матеріалу, відчуває труднощі при наведенні прикладів.

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальне науково-дослідне завдання виконується до екзамену завчасно та оцінюється, виходячи з максимальних 20 балів:

20 балів – завдання виконано бездоганно за змістом, формою та обсягом; 19-15 балів – завдання виконано повно, але містить неточності; 14-10 балів – завдання виконано неповно і містить неточності; 9-5 балів – завдання виконано неповно, містить неточності, порушується послідовність; 4-1 бал – завдання виконано частково; 0 балів – завдання не виконано.

Екзамен передбачає підсумковий контроль знань за результатами підсумкового тестування і результату виконання Індивідуальне науково-дослідне завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
----------------	------------------------	------------------------

		<i>Екзамен</i>	<i>Залік</i>
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Вільчковський Е.С. Критерії оцінювання стану здоров'я, фізичного розвитку та рухової підготовленості дітей дошкільного віку. Київ : ІЗМН, 1998. 64 с.
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І., 2018. 86 с. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД Університетська книга, 2008. 428 с.
3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Фізичне виховання дітей у дошкільному закладі. Київ : ВНТЛ, 2001. 216с.
4. Вільчковський Е.С. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Львів : ВНТЛ, 1998. 336 с.
5. Вильчковский Е.С., Денисенко Н.Ф. Організація рухового режиму дітей 5-10 років у закладах освіти : навч.-методич. посіб. Запоріжжя : ЗОІППО, 2006. 228с.
6. Денисенко Н.Ф. Управління системою фізичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах. Запоріжжя : ЛПС.Лтд., 2001. 308с.
7. Дитина в дошкільні роки. Програма розвитку, навчання та виховання дітей. 2-ге видання. Запоріжжя : ТОВ ЛПС ЛТД, 2004. 123 с.
8. Здоровий малюк: Програма з фізичної культури для дітей від народження до трьох років для батьків та вихователів дошкільних закладів / за ред. Є.С. Вільчковського. Київ: ІЗМН, 1997. 40 с.
9. Кожухова Н.Н., Рыжкова Л.А., Самодурова М.М. Воспитатель по физической культуре в дошкольных учреждениях. Москва : Академия, 2002. 320 с.
10. Круцевич Т.Ю., Воробйов М.І., Безверхня Г.В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посіб. Київ : Олімпійська література, 2011. 224 с.

11. Круцевич Т.Ю., Воробьев М.И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей. Киев : Полиграф-Экспресс, 2005. 206 с.
12. Муравьев В.А., Назарова Н.Н. Воспитание физических качеств детей дошкольного и школьного возраста. Москва : Айриспресс, 2004. 112 с.
13. Шебенко В.Н., Ермак Н.Н., Шишкина В.А. Физическое воспитание дошкольников: практикум. Москва : Академия, 1999. 160 с.

Додаткова:

1. Вавилова Е.Н. Учите бегать, прыгать, лазать и метать. Москва : Просвещение, 1983. 144 с.
2. Борисенко А.Ф., Цвек С.Ф. Руховий режим учнів. Київ : Рад. школа, 1989. 190 с.
3. Дмитренко Т.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку. Київ : Вища школа, 1979. 256 с.
4. Кенеман А.В., Хухлаева Д.В. Теория и методика физического воспитания детей дошкольного возраста. – М.: Просвещение, 1985. – 271 с.
5. Спортивна метрологія: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Фізичне виховання» і «Спорт» / уклад.: О.В. Соколова, Г.А. Омеляненко, В.О. Тищенко. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 86 с.
6. Пензулаева Л.И. Подвижные игры и игровые упражнения для детей 5-7 лет. Москва : Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2001. 112 с.
7. Тимофеева Е. А. Подвижные игры с детьми младшего дошкольного возраста. Москва : Просвещение, 1979. 96 с.
8. Хухлаева Д.В. Теория й методика физического воспитания детей дошкольного возраста. Москва : Просвещение, 1976. 239 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття») : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.1993 № 896 : за станом на лютий 2008 р. [URL:http://lawua.info/bdata2/ukr2803/index.htm](http://lawua.info/bdata2/ukr2803/index.htm).
2. Закон України «Про дошкільну освіту» : Закон України від 11.06.2001 № 2628-III : за станом на 23.09.2010 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_01/.
3. Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» : Закон України від 04.11.2008 № 375-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.
4. Закон України «Про освіту» : Закон України від 23.05.1991 № 1060-XII : за станом на 23.12.2010 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_00/.
5. Вільчковський Е.С., Курок О.І., Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми : ВТД Університетська книга, 2008. 428 с. URL: <http://kpnu.edu.ua/wp->

content/uploads/sites/13/2013/11/Teoriya-i-metoduka-fizuchnohovu-hovannya-ditey-doshkilvogo-viky.pdf

6. Круцевич Т.Ю., Воробйов М.І., Безверхня Г.В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посіб. Київ : Олімпійська література, 2011. 224 с. URL: <http://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/1171>
7. Крушельницька О. В. Управління персоналом [Електронний ресурс] / Ольга Володимирівна Крушельницька. URL: <http://library.if.ua/book/45/3084.html>.
8. Національна доктрина розвитку освіти: затверджено Указом Президента України від 17.04.2002 № 347/2002 [Електронний ресурс]. URL: <http://osvita.ua/legislation/other/2827>.
9. Положення про дошкільний навчальний заклад : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 року № 305 [Електронний ресурс]. URL: http://tutor.in.ua/attachments/polojenia_pro_dnz.pdf.

Погоджено _____
 навчальний відділ
 « _____ » _____